

**Pradžia>Jūsų teisės>Atsakovai (baudžiamosios bylos)****Atsakovai (baudžiamosios bylos)****Prancūzija**

Šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas būna, kai asmuo įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą, už kurį traukiama baudžiamoji atsakomybė. Informacijos apie nesunkius pažeidimus, pavyzdžiui, kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos paprastai skiriama bauda, rasite 5 duomenų suvestinėje. Jeigu esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises rasite čia.

**Bendra įžanga**

Yra keturi teismai, kuriuose nagrinėjamos bylos.

**Policijos teismas (*tribunal de police*)**

Sprendimą priima vienas teisėjas; teisme daugiausia nagrinėjami penktos kategorijos pažeidimai. Sprendimai apeliacine tvarka skundžiami baudžiamųjų bylų apeliaciniam teismui (*Chambre des appels correctionnels*), bet tik tam tikrais atvejais.

**Vietos teismas (*juridiction de proximité*)**

Sprendimą priima vienas teisėjas. Teisme nagrinėjami pirmųjų keturių kategorijų pažeidimai.

Sprendimai apeliacine tvarka skundžiami pagal tokias pat taisykles, kaip ir policijos teismo sprendimai.

**Baudžiamųjų bylų teismas (*tribunal correctionnel*)**

Jį paprastai sudaro trys teisėjai; iš esmės teismas kompetentingas nagrinėti nesunkius nusikaltimus (*délits*).

Ieškinyis gali būti teikiamas teismui, kurio jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje padarytas nusikaltimas, teismui, kurio jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje gyvena kaltinamasis arba vienas iš kaltinamųjų, arba teismui, kurio jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje kaltinamasis buvo areštuotas.

Apelacijos dėl pirmąją instanciją priimtų sprendimų teikiamos baudžiamųjų bylų apeliaciniam teismui (*chambre des appels correctionnels*).

**Prisiekusiųjų teismas (*cour d'assises*)**

Jis kompetentingas nagrinėti pilnamečių padarytus sunkius nusikaltimus, nepriklausančius specializuotų teismų kompetencijai.

Šį teismą sudaro trys profesionalūs teisėjai ir devyni prisiekusieji, iš Prancūzijos piliečių atrenkami burtais.

Prokuratūra ir nuteisti kaltinamieji nuosprendžius apeliacine tvarka gali apskųsti prisiekusiųjų teismui, kurį sudaro dvylika prisiekusiųjų piliečių ir trys profesionalūs teisėjai. Kaltinamasis ir generalinis prokuroras apeliacine tvarka gali apskųsti prisiekusiųjų teismo priimtą sprendimą – ir apkaltinamąjį, ir išteisinamąjį nuosprendį. Civilinį ieškinį pareiškusi šalis apeliaciją gali teikti tik dėl teismo skirto žalos atlyginimo.

**Trumpas baudžiamojo proceso aprašas**

Toliau trumpai apžvelgiami įprasti baudžiamojo proceso etapai.

**Tyrimas**

Tyrimą atlieka policija arba žandarmerija, jo tikslas – nustatyti, ar padarytas nusikaltimas, surinkti nusikaltimo įrodymus ir nustatyti jį padariusius asmenis.

Tyrimas atliekamas vadovaujant Respublikos prokurorui. Jeigu viešąjį ieškinį pateikė prokuratūra, jis atliekamas sistemingai.

Visų pirma atliekamas akivaizdaus nusikaltimo tyrimas (*enquête de flagrance*) ir preliminarus tyrimas (*enquête préliminaire*) – tyrimą *ex officio* atlieka kriminalinės policijos pareigūnas arba jis atliekamas Respublikos prokuroro nurodymu.

Bet koku atveju tyrimas yra slaptas ir atliekamas netaikant rungimosi principo.

**Ikiteisminis tyrimas**

Ikiteisminį tyrimą atliekančio teisėjo tyrimo tikslas – surinkti įrodymus, kad nusikaltimas buvo padarytas, ir nustatyti jo vykdytoją. Atliekant ikiteisminį tyrimą nustatoma, ar pakanka kaltės įrodymų, kad nusikaltimą padariusio asmens byla būtų perduota bylas nagrinėjančiam teismui. Atliekant šį tyrimą byla parengiama taip, kad joje būtų galima priimti sprendimą. Tyrimas yra slaptas, bet kaip bylos šalys dalyvaujantys asmenys gali susipažinti su bylos medžiaga ir tam tikromis sąlygomis teikti prašymus atlikti tyrimus.

**Bylos nagrinėjimas**

Byla nagrinėjama taikant rungimosi principą, viešai ir žodžiu. Išnagrinėję bylą teisėjai priima sprendimą, kurį galima apskųsti.

Duomenų suvestinėse pateikiama informacija apie visus šiuos proceso etapus ir jūsų teises. Ši informacija nėra lygiavertė advokato konsultacijoms ir turi būti skirta tik susipažinti.

**Europos Komisijos vaidmuo**

Pažymėtina, kad Europos Komisija nedalyvauja valstybėse narėse vykdomame baudžiamajame procese ir negali jums padėti, jei norite pateikti skundą.

Šiose duomenų suvestinėse rasite informaciją, kaip ir kam pateikti skundus.

**Norėdami rasti reikiamą informaciją, spustelėkite šias nuorodas.**

**1. Advokato konsultacijos****2. Mano teisės vykstant tyrimui**

Mano teisės sulaikymo laikotarpiu

Mano teisės per apklausą pirmą kartą stojus prieš teismą

Kaltinamojo ir liudytojo, kuriam teikiama pagalba, statusas

Ikiteisminio tyrimo pabaiga

Europos arešto orderis

Rengimasis gynybai

**3. Mano teisės vykstant teismo procesui****4. Mano teisės teismo procesui pasibaigus****5. Kelių eismo taisyklių pažeidimai ir kiti nesunkūs pažeidimai****Susijusios nuorodos****Jūsų teisės**

Paskutinis naujinimas: 06/12/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.